

Tele/datasystem

INHyrNING Huvuddokument Tele

Dokumentet gäller för följande verksamheter:

Bostad med särskild service, Förskola, Grundskola, Gymnasieskola, Kontor, Äldreboende

Dokumentet gäller för:

Nybyggnad, Ombyggnad

Innehållsförteckning

Förklaring	2
1. Riktlinjer	3
2. Lagar och normer	3
3. Normer och standarder	3
4. Miljöbetingelser	3
5. Projekteringsanvisningar	3
6. Allmänna anvisningar	3
7. Flerfunktionsnät för telekommunikationssystem	4
8. Branddetekterings- och brandlarmsystem - automatiska brandlarmsystem	6
9. Inbrottslarmsystem och överfallslarmssystem	9
10. Nödsignalsystem	12
11. Trygghetslarmsystem	12
12. Internt Larmsystem	13
13. Entré- och passerkontrollsystem	13
14. Dörrkontrollsystem	13
15. Entrésignalsystem	15
16. Tidsaktiverade signalsystem	15
17. Porttelefonsystem	16
17.4 Platsutrustningar	16
18. Hjälptelefonsystem för utrymningsplats	16
19. Mobila telefonsystem	17
20 Bildöverföringssystem - kabel-TV-system	17
21 Ljudöverföringssystem	17
22 Ljudstörningssystem	17
23 Bildöverföringssystem – kamerabevakningssystem	18

Förklaring

Förkortningar nedan används för tabellernas kryssrutor, ifyllt dokument skickas till Sakkunnig.

*T = Tillämpas, *ET = Ej tillämpligt, *A = Avsteg ifrån tekniska krav och anvisningar.

1. Riktlinjer

Målsättningen med anvisningarna är att vi ska få lokaler som är ändamålsenliga, kostnads- och energieffektiva, tekniskt genomtänkta och hållbara ur ett miljöperspektiv.

Anvisningarna ger uttryck för beställarens och verksamhetens krav på tekniska system och ska vara ett hjälpmedel vid byggprocessen.

2. Lagar och normer

Anvisningarna ansluter till föreskrifter och allmänna råd i Elsäkerhetsverkets författningssamling, Boverkets Byggregler (BBR).

3. Normer och standarder

Följande normer och standard tillämpas:

- Europeisk standard utfärdade av europeiska kommissionen för standardisering (CEN) eller utfärdade av Elektrotekniska standardiseringskommissionen (Cenelec) samt europeiska standard (EN) alternativt harmoniserade dokument som kan härledas till gällande regler enligt nämnda organisationer.
- Svensk Standard SS 437 01 02
Elinstallationer för lågspänning - Vägledning för anslutning, mätning, placering och montage av el – och teleinstallationer.
- Räddningstjänsten Storgöteborg RSG PM 109.

4. Miljöbetingelser

Vid utformning av installationssystem och vid val av material och produkter ska krav stadsfastighetsförvaltningens miljöprogram beaktas.

5. Projekteringsanvisningar

Upptagna punkter i anvisningarna ska av projektören användas i tillämpliga delar och inarbetas i handling.

Avvikelser från anvisningarna ska skriftligen dokumenteras och redovisas för beställaren.

Förutsättning för såväl projektering som utförande ska vara baserat enligt senaste utgåva av AMA – Allmänna material och arbetsbeskrivningar.

6. Allmänna anvisningar

I samband med om - och tillbyggnad bör underhållsåtgärder tas med i projektet.

Omfattning av underhållsåtgärder utreds i samråd med beställaren.

Underhållsåtgärder ska vara separerade från det ursprungliga uppdraget.

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
---	-----------------------	---	--	---------------------------------

6.1 Märkning, kontroll, dokumentation med mera

	T	ET	A
Vid framtagande av Kapitel-Y använd RA-1837 Kap-Y Märkning, kontroll, dokumentation, dokumentet ska projekt anpassas.	☐	☐	☐

7. Flerfunktionsnät för telekommunikationssystem

7.1 Allmänt

	T	ET	A
Flerfunktionsnät utförs som ett strukturerat kabelsystem för telefoni- och datakommunikation enligt SS-EN 50173-x.	☐	☐	☐
Systemet utförs i kategori 6, länkklass E, oskärmad.	☐	☐	☐
Vid ombyggnation ska en avstämning ske med beställaren avseende fabrikat och system, återanvändning av befintliga uttag och ledningar.	☐	☐	☐
Dataskåp typ: "LexCom Office dataskåp 19-tumsskåp för alla ändamål" placeras i IT-utrymme "så kallad telenisch".	☐	☐	☐
Friyta på minst 600 millimeter framför stativ/dataskåp.	☐	☐	☐
Dataskåp ska vara utfört med låsbara sidostycken, glasdörr med lås, fläkt och som standard.	☐	☐	☐
Stativ/dataskåp invändigt djup minimum 500 millimeter.	☐	☐	☐
Placering IT-utrymme se RA-3910 Bygg.	☐	☐	☐
För nät och stativ/skåp uppbyggnad se RA-1882 Tele/datasystem - Nät-schema och disposition av stativ, skåp för telefon och datanät.	☐	☐	☐

Definitioner

	T	ET	A
IKT, Informations- och kommunikationsteknik enligt verksamhetens dokument IT-infrastruktur och förberedelse för AV-infrastruktur, datanät.	☐	☐	☐

7.2 System och funktioner

Externa anslutningar (telefoni, Campus-nät, WAN)

	T	ET	A
Försörjningskabel "fiberservis" (WAN/datatrafik) ansluts till huvud-dataskåp placerad i IT-utrymme "överlämningspunkt"	☐	☐	☐
Vid huvud-dataskåp installeras ODF-box anpassad för sammankoppling med aktuell operatörs utrustning.	☐	☐	☐
Respektive fiberkabel ska kontakteras i egen optofiberpanel i stativ. Undantag får göras för fiberkablar som förläggs parallellt och mellan samma stativ/skåp.	☐	☐	☐
Reservlängd på fiberkabel ska lämnas på minst 5 meter vid stativen/skåpen och om möjligt vid överlämningspunkt. Vid anslutning till optofiberpanel ska kabeln förläggas förbi under boxen (i slinga eller som ett "U") innan anslutning till boxen sker.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
---	-----------------------	---	--	---------------------------------

7.3 Centralutrustning

	T	ET	A
Switchar beställs och tillhandahålls av beställaren.	☐	☐	☐

7.4 Ledningssystem

	T	ET	A
Internfiber inom byggnaden ska vara singelmode OS2, med 10 stycken fibrer varav 4 stycken fiber kontakteras.	☐	☐	☐
Campusnät mellan byggnader ska vara singelmode OS2, med 12 stycken fibrer varav 6 stycken fiber kontakteras.	☐	☐	☐

Anslutningskablar

	T	ET	A
Anslutningskablar med längd 2,0 meter, antalet kablar som levereras ska vara 1 styck kabel per 2 stycken uttag.	☐	☐	☐

Korskopplingskablar

	T	ET	A
Korskopplingskablar med längd 1,0 meter och 2,0 meter levereras beroende på stativdisposition och antal stativ. Totala antalet korskopplingskablar som levereras ska vara 1 styck kabel per 2 stycken uttag.	☐	☐	☐
Korskopplingskablar ska vara partvinnade 4x2x0,5 och avsedda för installerat system samt utgöra del av systemet/channel.	☐	☐	☐
Fiberkorskopplingskablar med längd 1,0 meter 2,0 meter och 3,0 meter levereras beroende på stativdisposition och antal stativ minst 2 stycken per stativ, avsedda för installerat system samt utgöra del av systemet.	☐	☐	☐

7.5 Platsutrustning

Uttag för telefoni och data

	T	ET	A
Omfattning och placering av datauttag för verksamheten efterfrågas från verksamhetens dokument "IT-infrastruktur" samt rumsfunktionsprogram.	☐	☐	☐
Uttag ska vara 8-poligt RJ-45 = 1 styck uttag.	☐	☐	☐
Där det ur installationssynpunkt är fördelaktigt att montera 2 stycken uttag i samma täckplatta får det göras om installationsanvisningarna från systemleverantören uppfylls.	☐	☐	☐
Vid larmsändare för brand- och inbrottslarmcentral installeras 1 styck uttag.	☐	☐	☐
Vid brandlarmcentral installeras 1 styck uttag.	☐	☐	☐
Vid inbrottslarmcentral installeras 1 styck uttag.	☐	☐	☐
Vid andra telesystem installeras minst 1 styck uttag.	☐	☐	☐
I IT-utrymme installeras 2 styck uttag för kamera.	☐	☐	☐

 Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	---	--	---------------------------------

Uttag för trådlöst nätverk placeras så att det finns täckning i hela byggnaden. 2 stycken uttag vid varje punkt.	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Bostad med Särskild Service

	T	ET	A
Omfattning och placering av datauttag för verksamheten efterfrågas från verksamhetens dokument "IT-infrastruktur" samt rumsfunktionsprogram.	☐	☐	☐
Uttag för trådlöst nätverk ska finnas i byggnaden så att täckning i både gemensamhetsdelar, personalutrymmen och de enskilda lägenheterna finns. två stycken uttag vid varje tänkt accesspunkt.	☐	☐	☐

Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Omfattning och placering av datauttag för verksamheten efterfrågas från verksamhetens dokument "IT-infrastruktur".	☐	☐	☐
Uttag för trådlöst nätverk ska finnas i byggnaden så att täckning i både gemensamhetsdelar, personalutrymmen och de enskilda lägenheterna finns. två stycken uttag vid varje tänkt accesspunkt.	☐	☐	☐

8. Branddetekterings- och brandlarmsystem - automatiska brandlarmsystem

8.1 Allmänt

	T	ET	A
SBF 110:8 Regler för brandlarm, Klass A eller B – Övervakning av byggnaden, med angivna undantag enligt kapitel 6.5.1.5. samt WC, RWC och dusch på förskolor.	☐	☐	☐
Brandlarm installeras ej i mindre friliggande förrådsbyggnader, till exempel ÅV-hus, lägenhetsförråd, och motsvarande.	☐	☐	☐
Omfattning och funktion enligt utförandespecifikation, (Upprättad av brandskyddskonsult).	☐	☐	☐
Utrustning för brandlarm placeras i skåp med BFT infälld i dörr, se även RA-3910-Bygg	☐	☐	☐
Vid installation av separat brandförvarstablå ska brandlarmcentral monteras på stativ placerad i el-/telerum eller telenisch. Larmsändare ska monteras på stativ i övervakat utrymme.	☐	☐	☐
Överspänningsskydd typ finskydd ska installeras.	☐	☐	☐
Detektor monterad i ventilationsaggregat ska skyltas med text. "Denna detektor är kopplad till centralt brandlarmsystem"	☐	☐	☐
Krav på Larmsändare enligt: RA-1881 Larmöverföring - Säkerhet, sprinkler, varukyla och hiss.	☐	☐	☐
Larmsändare ska ha yttre antenn placerad så bra mottagning uppnås.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
---	-----------------------	---	--	---------------------------------

8.2 System och funktioner

	T	ET	A
För styrning husvis av utrymningslarm installeras tryckknappar alternativt vred, installeras i låda utförd med brandkårsnyckel.	☐	☐	☐
Brandlarmcentral ska vara försedd med larmlagringsfunktion. Anläggningen ska programmeras i klartext och i samråd med anläggningsägaren.	☐	☐	☐
Musikanläggningar ska tystas vid brandlarm, styrningar dokumenteras på larmritningar.	☐	☐	☐
Magnetuppställda dörrar / Freeswing ska ha separat matning egen transformator.	☐	☐	☐
Styrning hjälptelefon utrymningsplats ska endast vara aktiv vid brandlarm.	☐	☐	☐
Styrning dörrkontrollsystem "el-slutbleck" att dörrar låser upp vid larm.	☐	☐	☐
Styrning inbrottslarmets larmdon ska tystas vid aktivt brandlarm.	☐	☐	☐

8.3 Centralutrustningar

	T	ET	A
Brandlarmsystemet ska vara adresserbart och ska kunna sända servicelarm vid nedsmutsad detektor.	☐	☐	☐
Brandlarmcentral vara försedd med klartextdisplay och manövreras via brandkårsnyckel.	☐	☐	☐
Brandförsvarstablå ska vid delat montage vara försedd med klartextdisplay, kvittering, återställning, indikering vid normaldrift samt indikering vid fel, och manövreras via brandkårsnyckel samma funktioner som i centralutrustningen. Brandförsvarstablå monteras i entré "angreppsväg"	☐	☐	☐
Centralapparaten ska ha utrustning för styrning av hiss, ventilationssystem, magnetuppställda dörrar och trygghetslarmsystem med mera.	☐	☐	☐
Omkoppling mellan direktlarm eller larmlagring ska styras av kopplingsur, typ programmerbart årsur och eller inbrottslarm.	☐	☐	☐
Omkoppling mellan direktlarm eller larmlagring ska även ske via mekanisk omkopplare placerad i skåp vid centralapparat.	☐	☐	☐
Larmlagring aktiv i skola och förskola mellan klockan 07:00-18:00.	☐	☐	☐
Larmlagring aktiv i Bostad med Särskild Service och Vård- och omsorgsboende för äldre mellan klockan 07:00-21:00.	☐	☐	☐
I Bostad med Särskild Service och Vård- och omsorgsboende för äldre indikeras larm för interninsats och brandlarm i handenhet.	☐	☐	☐
Årsur ska vara monterats bredvid centralapparaten.	☐	☐	☐
Årsur ska strömförsörjas via centralapparatens batteri.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
---	-----------------------	---	--	---------------------------------

8.4 Ledningssystem

	T	ET	A
Utanpåliggande ledningar i bostads- och kontorsrum eller liknade utrymme enligt SBF 4.2.1 ska vara vita eller förläggas i vita HF10-rör/list.	☐	☐	☐
Till larmdon förläggs brandresistent ledning i hela sin längd.	☐	☐	☐

8.5 Platsutrustningar

Detektorer

	T	ET	A
Generellt ska optisk rökdetektor installeras, värmedetektor installeras i duschutrymme.	☐	☐	☐
Flersensordetektor (ej kombidetektor) ska monteras i tvättstugor, torkrum, boenderum, samt i utrymmen där matlagning kan förekomma. (inte storkök) Flersensordetektor inställningar ska anpassas efter rummets miljö.	☐	☐	☐
Kapslad värmedetektor ska vara IP-klass 44 och med separat adressenhet.	☐	☐	☐
Larmtryckknapp monteras på höjd 1600 millimeter över golv i Förskola .	☐	☐	☐
Vid centralapparat och/eller brandförsvarstablå i entré ska larmtryckknapp placeras i skåp/OR-skåp där utrustning för brandlarm finns.	☐	☐	☐
Larmtryckknapp ska ha lock och plasttryckknapp som återställs med nyckel.	☐	☐	☐

Larmdon

	T	ET	A
RWC förses med summer och blixtljus.	☐	☐	☐
I skola, förskola och kontor installeras larmdon för uppmärksamhet (brandlarm), akustiska larmdon ska vara larmklockor.	☐	☐	☐
I skola, förskola, Bostad med Särskild Service och Vård- och omsorgsboende för äldre ska separat larmdon för intern insats placeras i utrymmen där stadigvarande personal vistas.	☐	☐	☐
I förskola ska siren ”larmdon för intern insats” installeras utomhus, sirén ska endast ljuda när larmlagring är aktiv.	☐	☐	☐
I förskola ska separat larmdon för intern insats placeras i allrum.	☐	☐	☐
Larmdon för intern insats placeras vid larmlagringstablå.	☐	☐	☐

Bostad med Särskild Service och Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Detektor i boenderum ska förses med separat sockelsirén.	☐	☐	☐
I övriga lokaler installeras larmdon för uppmärksamhet (brandlarm), akustiska larmdon ska vara larmklockor.	☐	☐	☐
Behov av optiskt larmdon och eller lågfrekvent ljud utreds i samråd med beställaren.	☐	☐	☐
Blixtljus ska installeras på fasad vid entré samt utanför gemensamhetslägenheten tillhörande Bostad med Särskild Service .	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	-----------------------	---	--	---------------------------------

Dörruppställning

	T	ET	A
Dörrar i brandavskiljande konstruktion ska förses med dörruppställning som stänger vid brandlarm.	☐	☐	☐
Separat knapp för dörrstängning ska monteras på vägg, tillgängligt.	☐	☐	☐

Skola

	T	ET	A
I gymnastik- och idrottshallar och liknande lokaler ska utrustning ”Detektor, Larmdon och Larmtryckknapp, med mera” förses med bollskydd.	☐	☐	☐

8.6 Larmorganisation

	T	ET	A
Systemet utförs med larmlagring, kvitteringstid 1 minut och undersökningstid 3 minuter.	☐	☐	☐
Larmlagringstablå ska vara försedd med klartextdisplay samt monteras på lämplig plats där personal normalt vistas för hantering av anläggningen.	☐	☐	☐
Om larmlagringstablå är integrerad i centralapparaten ska extern återställningsenhet monteras bredvid centralapparaten.	☐	☐	☐
Vid anläggning med flera byggnader ska minst 1 styck larmlagringstablå per byggnad installeras.	☐	☐	☐
Vid byggnad med flera våningar får det utredas om antal tablåer per våning.	☐	☐	☐

8.7 Brandgasventilation

	T	ET	A
Motorstyrda rökluckor och ventilation av hisschakt, se RA-3920 Brand - Inhyrning, Huvuddokument Brand, Brandskyddsdokumentation och Utförandespecifikation för brandlarm, upprättas av brandkonsult enligt stadsfastighetsförvaltningen mall.	☐	☐	☐

9. Inbrottslarmssystem och överfallslarmssystem

9.1 Allmänt

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐
Inbrottslarm ska vara ett separat system skilt från passagesystem och barnsäkerhetslås.	☐	☐	☐
Inbrottslarmssystem ska kunna fjärrstyras från stadsfastighetsförvaltningen serviceavdelning.	☐	☐	☐
Försäkringsförbundets och Svenska Stöldskyddsföreningens regler för utförande av inbrottslarm SSF 130:9, larmklass II används i tillämpliga delar.	☐	☐	☐

Inbrottslarm utformas med skalskydd ”magnetkontakt” och volymskydd ”rörelsedetektor” i alla utrymmen som har fönster/dörrar i fasad belägna lägre än 4 meter från mark/ståplan.	☐	☐	☐
Samtliga utrymmen med värdefull och stöldbegärlig utrustning förses med volymskydd ”rörelsedetektor”.	☐	☐	☐
I lokaler där större antal kontor finns ska även skalskyddet utformas med glaskrossdetektorer.	☐	☐	☐
Allt material för inbrottslarm, med undantag av viss apparatur för manövrering, ska vara godkänd i minst larmklass I enligt SSF 130:9. Dock ska larmöverföringsutrustning vara godkänd i larmklass II.	☐	☐	☐
Orienteringsritningar ska utföras enligt SSF 130:9. Rumsnummer ska redovisas på orienteringsritning.	☐	☐	☐
För lokaler med inkvartering och kvällsverksamhet ska indelningen av anläggningen göras på sådant sätt att inbrottslarmet i vissa delar kan frånkopplas separat, medan andra delar är inkopplade.	☐	☐	☐
Personal som hanterar larm ska inneha egen personlig kod och vaktbolag ska ha en egen kod. Beställare ska inneha säkerhets- och servicekod. Personlig kod ska kunna programmeras för olika behörighetsnivåer.	☐	☐	☐
Överspänningsskydd typ finskydd ska installeras.	☐	☐	☐

9.2 System och funktioner

	T	ET	A
Indelning i larmområden och kundprogrammering ska utföras i samråd med verksamheten och beställaren.	☐	☐	☐
För system som består av programmerbara apparater ska ingå all programvara, koder, licenser och programmering som krävs för att få en för brukaren fullgod funktion och hantering.	☐	☐	☐
Programmering ska levereras i digitalt format.	☐	☐	☐
Belysning som inte styrs av närvarostyrning ska släckas vid tillkopplat inbrottslarm, undantaget tekniska utrymmen till exempel fläktrum och elrum.	☐	☐	☐
Vid till/frånkopplat inbrottslarm ska signal via DUC styra så inkommande kallvatten automatiskt stängas/öppnas med hjälp av styrventil.	☐	☐	☐
Vid tillkopplat inbrottslarm ska dörruppställning kopplade på brandlarm stänga.	☐	☐	☐
Inbrottslarm ska från respektive manöverpanel till- och frånkoppla larmet via koder.	☐	☐	☐
Manöverpanel ska, beroende på anläggningens storlek och funktion, endera förbikoppla hela anläggningen eller den del som erfordras.	☐	☐	☐
Anläggningen ska förses med autopåslag. ”tillkopplingssignal” ska sändas ut över larmdon inom byggnaden (byggnaderna) per larmområde. Förvarningstiden ska vara cirka 3–10 minuter, ”tillkopplingssignal” ska vara	☐	☐	☐

 Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	---	--	---------------------------------

av separat ljudkaraktär skilt från inbrottslarmsignal.			
Under förvarningstiden kan timern användas för att förskjuta det automatiska påslaget, begärd tid (1 till 3 timmar). När timertiden löpt ut (minus förvarningstid 10 minuter) ska ny ”tillkopplingsignal” sändas ut över larmdonen.	☐	☐	☐
Samtliga larmdon ska ljuda vid utlöst inbrottslarm.	☐	☐	☐
Styrning dörrkontrollsystem, spärr att ”el-slutbleck” inte låser upp vid brandlarm när inbrottslarm är tillkopplat.	☐	☐	☐

9.3 Centralutrustningar

	T	ET	A
Centralapparat ska innehålla sektions- och adressgångar samt adressutgångar för styrning av larmdon, avstängning av vatten etcetera. Strömförsörjning med batteribackup ska ingå.	☐	☐	☐
I byggnader större än 400 m ² ska separat manöverpanel för service installeras vid centralapparaten.	☐	☐	☐
Adressenheter typ RIO, nätspänningsaggregat med mera ska placeras i utrymme elcentraler/elnischer.	☐	☐	☐
Centralapparat ska vara försedd med IP-/telemodul för fjärrmanövrering.	☐	☐	☐

9.4 Ledningssystem

Ledning mellan centralapparat och larmsändare ska vara av typ PTS minst 6x2x0,6.	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

9.5 Platsutrustningar

	T	ET	A
Rörelsedetektor ska vara av kombityp IR och Micro med övertäckningsskydd, avstörd vid 2,4 GHz, 5 GHz och 6 GHz för att inte störa Wi-Fi nät i byggnaden.	☐	☐	☐
Rörelsedetektor som placeras i allmänt utrymme där åverkan kan befaras, ska förses med mekaniska skydd.	☐	☐	☐
Rörelsedetektor vid yttervägg placeras 0,5 meter från hörn.	☐	☐	☐
Manöverpanel ska installeras innanför entré i samråd med brukaren. Beroende på verksamheten kan flera manöverpaneler behövas. Manöverpanel ska vara sabotageövervakad.	☐	☐	☐
Inom lokalerna installeras larmdon med tremulerande signal med hög frekvens och ljudstyrka på minst 100 dB (A) på 1 meters avstånd.	☐	☐	☐
Larmdon ska ha robust utförande och vara försedda med sabotagekontakt för anslutning till sabotageslinga.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	-----------------------	---	--	---------------------------------

I anslutning till utrymmen för administrativ personal (vaktmästare, lärarexpeditioner och liknande) installeras ett larmdon som ljuder natt- och dagtid vid åverkan på anläggningen (utlöst sabotageslinga). Larmdon kan monteras i manöverpanel.	☐	☐	☐
Larmdon för inbrottslarm ska tystna då brandlarmklockor ljuder.	☐	☐	☐
Magnetkontakter installeras på brandcells begränsande dörrar, Ej mot klassrum.	☐	☐	☐
Taklucka/röklucka i yttertak förses med magnetkontakt.	☐	☐	☐
I utrymme med säkerhetsskåp, IT-skåp, laddningsskåp för datautrustning installeras rörelsedetektor.	☐	☐	☐
Larmsändare ska ha yttre antenn placerad så bra mottagning uppnås.	☐	☐	☐

10. Nödsignalsystem

10.1 Allmänt

	T	ET	A
Anrop från nödsignalsystem ska indikeras både optiskt och akustiskt utanför respektive rum.	☐	☐	☐

Skola Förskola

	T	ET	A
Anrop från RWC, vilrum (för personal) etcetera, ska utöver ovanstående anslutas till stativ för eventuell anslutning till larmtablå.	☐	☐	☐

Bostad med Särskild Service och Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Nödsignalsystem integreras med trygghetslarmsignalsystem där en sådan finns.	☐	☐	☐
Anrop från WC i boenderum, gemensamhetsutrymme, RWC, vilrum, hiss etcetera, ska indikeras i trygghetslarmsystemets handenheter.	☐	☐	☐

10.2 System och funktioner

	T	ET	A
Grundförutsättningen är att varje larmpunkt ska kunna identifieras individuellt vid larm.	☐	☐	☐

11. Trygghetslarmsystem

11.1 Allmänt

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten. Gällande Ramavtal ska användas.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
---	-----------------------	---	--	---------------------------------

12. Internt Larmsystem

12.1 Allmänt

Bostad med Särskild Service

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten. Gällande Ramavtal ska användas.	☐	☐	☐

13. Entré- och passerkontrollsystem

13.1 Allmänt

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐
Passagesystem ska vara ett separat system skilt från inbrottslarm och barnsäkerhetslås.	☐	☐	☐
Antal taggar som ska levereras och programmeras är minimum följande: Förskola 40 stycken, Skola 150 stycken, Bostad med Särskild Service 20 stycken och Vård- och omsorgsboende för äldre 50 stycken. Bordläsare ska ingå för programmering.	☐	☐	☐
Fabrikat på passerkontrollsystem ska vara enligt respektive och förvaltning och ansluts till befintlig programvara på Intraservice. På lokal tillhandahållen dator installeras klientprogramvara.	☐	☐	☐
Serviceavtal ska erbjudas av leverantör	☐	☐	☐
Kortläsare vid dörr med dörrautomatik placeras i anslutning till dörr och på höjden 0,8 till 1,10 meter och har ljushetskontrast minst 0,40 enligt NCS.	☐	☐	☐
Överspänningsskydd typ finskydd ska installeras.	☐	☐	☐

13.2 System och funktioner

-

13.3 Centralutrustningar

-

13.4 Ledningssystem

-

13.5 Platsutrustning

-

14. Dörrkontrollsystem

	T	ET	A
Krav på apparater, placering och funktioner för dörrmiljöer avseende: brandlarm, inbrottslarm, daglås, utrymning, tillgänglighet och barnsäkerhetslås på förskola enligt "RA-1835 Bygg - Principlösningar dörrar". Projektering sker i samråd med beställare och verksamhet.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	-----------------------	---	--	---------------------------------

14.1 Allmänt

	T	ET	A
För indikering av dörrar installeras indikeringstablå med röda dioder.	☐	☐	☐
Signal från el-slutbleck, indikering spärrkontakt och indikering kolvkontakt ansluts till tablå som en indikering per enhet. Gäller dörrar i fasad. Dörr till återvinnings-, undercentrals-, teknik- och El-rum med mera ska inte anslutas till tablå.	☐	☐	☐
Signal från indikering kolvkontakt ansluts till indikeringstablå. Gäller dörrar i fasad. Dörr till återvinnings-, undercentrals-, teknik- och El-rum med mera ska inte anslutas till tablå.	☐	☐	☐
Vid tablå monteras orienteringsritning som visar respektive utrymningsdörr.	☐	☐	☐
Tablåns summareläutgång förreglar inbrottslarmet via egen adress.	☐	☐	☐
Dörröppnarautomatik på dörrar i fasad utan entré- och passerkontrollsystem frånkopplas vid tillkopplat inbrottslarm eller låst dörr.	☐	☐	☐
Strömförsörjning med 12 timmar backup, Fellarm anslut till inbrottslarm.	☐	☐	☐
Elslutbleck ska vara ”Spänningslöst öppet”.	☐	☐	☐
Överspänningsskydd finskydd ska installeras.	☐	☐	☐

14.2 System och funktioner

	T	ET	A
Dörrar med manuell eller elektrisk nödöppning förses med lokalt larm eller summer för att påkalla uppmärksamhet från personal vid intryckt knapp.	☐	☐	☐

14.3 Centralutrustningar

-

14.4 Ledningssystem

	T	ET	A
Kablage för dörrkontrollsystemet ska vara separerat från andra system.	☐	☐	☐

14.5 Platsutrustning

	T	ET	A
Dörrkontrollsystem och barnsäkerhetslås ska vara ett separat system skilt från inbrottslarm och passagesystem.	☐	☐	☐
Nödöppningsknappar färg grön med lock och plasttryckknapp som återställs med nyckel.	☐	☐	☐

15. Entrésignalsystem

15.1 Allmänt

	T	ET	A
Vid entrédörr och köksdörr, lastkaj och varuintag installeras entrésignal.	☐	☐	☐
Knapp entrésignal placeras i anslutning till dörr och på höjden 0,8 - 1,10 meter och har ljushetskontrast minst 0,40 enligt NCS.	☐	☐	☐

Förskola

	T	ET	A
Entrédörr till avdelning på förskola förses med entrésignal.	☐	☐	☐

Bostäder

	T	ET	A
Huvudentré till bostad förses med entrésignal.	☐	☐	☐

15.2 System och funktioner

	T	ET	A
Från tryckknapp ska momentan anropssignal kunna ställas ut i signaldon.	☐	☐	☐
Entrésignal ska ha separata karaktärer för olika entréer.	☐	☐	☐

16. Tidsaktiverade signalsystem

16.1 Allmänt

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐

16.2 System och funktioner

	T	ET	A
Systemet ska erhålla mottagning av tidskodad signal.	☐	☐	☐

16.3 Centralutrustningar

	T	ET	A
Huvudur ska distribuera tidkod, polväxlande minutimpuls och spänningsmatning.	☐	☐	☐

16.4 Platsutrustningar

Skola

	T	ET	A
I samråd med beställare och verksamhet installeras sekundärur i matsal, gymnastiksal och på skolgård.	☐	☐	☐

 Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	---	--	---------------------------------

Rastklockor försedda med skydd placeras i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐
Tider bestäms i samråd med verksamheten.	☐	☐	☐

17. Porttelefonsystem

17.1 Allmänt

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐

Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Vid huvudentré installeras porttelefon. Ljud- och bildkommunikation upprättas mellan huvudentré och respektive avdelning.	☐	☐	☐

17.2 System och funktioner

Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Entrédörr ska öppnas via knapp för låsöppning i våningsapparat.	☐	☐	☐

17.3 Centralutrustningar

Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Porttelefoncentral ska vara försedd med register för anrop till respektive avdelning och vara utförd för infällnad.	☐	☐	☐
Vid spänningsbortfall ska hela systemet klara en fortsatt drift på fyra timmar.	☐	☐	☐

17.4 Platsutrustningar

Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
Vägghängd våningsapparat installeras i respektive avdelning / boenderum.	☐	☐	☐

18. Hjälptelefonsystem för utrymningsplats

18.1 Allmänt

	T	ET	A
Hjälptelefon ska vara av typ talad tvåvägskommunikation.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
--	-----------------------	---	--	---------------------------------

18.2 System och funktioner

	T	ET	A
Hjälptelefon ska vara aktiv vid brandlarm.	☐	☐	☐
Felsignal från hjälptelefon anslut till brandlarmcentral som fellarm.			

18.3 Centralutrustningar

	T	ET	A
Svarspanel ska placeras vid central plats alternativt intill brandförsvarstablå eller motsvarande.	☐	☐	☐

18.4 Ledningssystem

	T	ET	A
Brandresistent ledning i hela sin längd.	☐	☐	☐

18.5 Platsutrustning

	T	ET	A
Hjälptelefonssystem ska vara försett med batteribackup för upprätthållande av kommunikation vid strömbortfall. Drifttid lika Brandlarm.	☐	☐	☐

19. Mobila telefonsystem

Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

20 Bildöverföringssystem - kabel-TV-system

20.1 Allmänt

-

20.2 System och funktioner

-

20.3 Centralutrustningar

-

20.4 Platsutrustning

-

21 Ljudöverföringssystem

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐

22 Ljudstörningssystem

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2023-03-13
---	---------------------------	---	--	---------------------------------

23 Bildöverföringssystem – kamerabevakningssystem

	T	ET	A
Systemet utformas i samråd med beställaren och verksamheten.	☐	☐	☐